

3. Komentář

Výměra vinic v České republice podle výsledků cenzu realizovaného v roce 2009, popisujícího stav ke konci hospodářského roku 2008/2009, je 16 290 ha. Na této ploše hospodaří celkem 10 919 subjektů, jak fyzických tak právnických osob. Z toho vyplývá, že průměrná velikost vinice je 1,49 ha. Při regionálním dělení plochy vinic dominuje Morava s 15 704 ha, na Čechy pak zbývá 586 ha. Při dělení podle velikostních kategorií zauímají jak v Čechách, tak na Moravě, největší plochu subjekty s velikostí nad 30 ha vinic, v Čechách se jedná o 41,1 % a na Moravě o 59,7 % z celkové výměry vinic.

V České republice se vinná réva pěstuje především pro výrobu moštového vína, a to na 16 143 ha. Moštové odrůdy vína jsou nejčastěji určeny k produkci jakostního vína. Pouze 7,2 % plochy moštových odrůd připadá na produkci jiného vína než jakostního. Stolní odrůdy, určené k přímé konzumaci hroznů, jsou pěstovány na marginální ploše 0,6 % celkové výměry vinic. Minimální počet zpravodajských jednotek moštové odrůdy využívá k výrobě vinných destilátů. Na 56 % plochy vinic jsou nejčastější výnosy u jakostních vín v rozmezí 30 až 70 q/ha (q = 100 kg).

Mezi moštovými odrůdami vína u nás dominují odrůdy bílé, které tvoří přibližně dvě třetiny jejich plochy. Z bílých odrůd čeští vinaři pěstují nejvíce Müller Thurgau (15 %), Veltlínské zelené (14 %), Ryzlink rýnský (11 %), Ryzlink vlašský (11 %) a další. Mezi modrými moštovými odrůdami vína výrazně dominuje Svatovavřínecké (23 %) a Frankovka (20 %).

U rozdělení podle věkových tříd převažují vinice starší 20ti let, kterých je cca 45 %. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří vinice ve věkovém rozmezí od 3 do 9 let, tedy vinice již plodné a ještě nikoli přestárlé. Odrůdové složení této kategorie mj. potvrzuje trend zvyšování podílu modrých odrůd na nových výsadbách.

Ekonomická hodnota komodity vinné hrozny (určeno k výrobě vína) činila v roce 2008 pouze 1,022 mld. Kč (v běžných cenách), což představuje podíl necelého jednoho procenta (0,87 %) na hodnotě celkové zemědělské produkce. Přestože má české vinařství na celkové hodnotě zemědělské produkce i na celkové výměře zemědělské půdy nevýznamný podíl, především moravské vinařství představuje v zemi výrazný fenomén.

Česká statistika disponuje údaji o vinohradnictví již od roku 1920, kdy se sledovala produkční plocha vinic celkem a celkový výnos. V roce 1920 byla vykázána produkční plocha pod rodícími vinicemi 5 689 ha a odhadovaná produkce vinných hroznů dosahovala 24 tis. tun. V tomto období statistika vykázala spotřebu vína 5 litrů na obyvatele. Ke konci kalendářního roku 2009 činila plocha vinic (s výměrou > 0,1 ha) 16 089 ha, hmotnost sklizených hroznů byla 68 737 tun a spotřeba hroznového vína na obyvatele dosáhla 16,5 litru. Přibližně dvě třetiny spotřebovaného vína u nás pochází z importu, v roce 2009 především z Itálie (39 %), Maďarska (13 %) a Španělska (13 %).